

1. Nýfluttur í bæinn

H3.7

John er nýfluttur til Íslands frá Kanada. Konan hans heitir Peggy og er ljósmóðir og hefur búið á Íslandi í þrjú ár. John er listamaður en fékk vinnu á smíðaverkstæði við að smíða eldhúsinnréttingar. Honum líst vel á litla bæinn sem hann býr í núna en honum finnst fátt fólk úti á götu. Hann sér aldrei neinn! Í dag er föstudagur og John ætlar að skoða bæinn í rólegheitum.

Fyrst fer hann á bókasafnið. Hann fær bókasafnskort og fær lánaðar nokkrar bækur á ensku. Á bókasafninu er líka hægt að fá lánaða geisladiska, bíómyndir og tímarit. Eftir heimsóknina á bókasafnið fer John í göngutúr í fallegum garði. Hann gengur um og tekur myndir af stytum og trjám þangað til það byrjar að rigna. Þá flýttir hann sér inn á bæjarskrifstofuna og fær hjálp við að skrá lögheimilið sitt.

Hann fer einnig á skattstofuna og fær skattkort. Hann drífur sig líka í bankann og opnar bankareikning. Eftir þetta er hann svangur. Hann fer á kaffihús og pantar sér samloku og einn stóran bjór. Honum bregður þegar hann sér hvað reikningurinn er hár!

1.2 Spyrjið og svarið

1. Hvað hefur Peggy búið lengi á Íslandi?
2. Hvernig líst John á bæinn? *Honum ...*
3. Hvað gerir John á bókasafninu?
4. Hvað gerir John í garðinum?
5. Hvað gerir John í bankanum?
6. Af hverju bregður John á veitingastaðnum? *Af því að ...*

Mér **bregður** stundum.
Mér **brá** í gær!

Hvað segir Fríða frænka?

Á Íslandi skráir þú lögheimili þitt í Þjóðskrá. Það er líka hægt fylla út eyðublað á netinu, prenta það út og senda til: Þjóðskrá, Borgartúni 21, 105 Reykjavík. Fax: 515- 5310, www.fasteignaskra.is (eyðublaðið heitir: *Flutningstill kynning innanlands*).

Hvernig **líst þér á** vinnuna?

Mér líst vel á vinnuna.

Mjög vel.

Frekar illa.

Hvernig **líst honum/henni á** nýju íbúðina?

Honum/henni líst vel á íbúðina.

Bara vel.

að taka

Hann **tekur myndir** á myndavél.

Hún **tekur bensín** á bensínstöð.

Ég **tek út peninga** í banka.

að fá

Hann **fær** bækur á bókasafni.

Hún **fær** búsetuleyfi á næsta ári.

Ég **fæ** debetkort í banka.

1.3 Tengdu rétt saman

1. John skoðar blóm og tré _____ í bankanum.
2. Hann drekkur te _____ á skattstofunni.
3. Hún fær skattkort _____ á bókasafninu.
4. John situr og les _____ í garðinum.
5. Dísa fær debetkort _____ á kaffihúsinu.

1.4 Skrifaðu rétt orð

garðinn bókasafnið kaffihúsið bankann skattstofuna

1. John fer í _____ til að opna reikning.
2. Hann fer á _____ til að skoða ný tímarit.
3. Hún ætlar að skila skattskýrslunni á _____ á morgun.
4. Ég fer á _____ um helgar til að fá gott cappuccino.
5. Við hlaupum alla leið í _____ þegar það er gott veður.

1.5 Hvað er hægt að gera?

Tengdu rétt saman

1. Í hraðbanka er hægt að _____ borða góðan mat.
2. Í kirkju er hægt að _____ kaupa hringa, hálsmen og eyrnalokka.
3. Í bíó er hægt að _____ leggja bílum og borga í stöðumæli.
4. Í matarbúð er hægt að _____ ganga og skokka.
5. Í skartgripabúð er hægt að _____ senda bréf og ná í pakka.
6. Í garði er hægt að _____ fara í messu, gifta sig og skíra barn.
7. Í sundlaug er hægt að _____ láta gera við tennurnar sínar.
8. Á bókasafni er hægt að _____ 1 taka út peninga og skoða stöðuna á reikningnum.
9. Á kaffihúsi er hægt að _____ gista.
10. Á pósthúsi er hægt að _____ synda og liggja í heita pottinum.
11. Á skemmtistað er hægt að _____ horfa á bíómyndir.
12. Á lögreglustöð er hægt að _____ drekka kaffi og borða kökur.
13. Á veitingastað er hægt að _____ taka bensín.
14. Á listasafni er hægt að _____ dansa og skemmta sér.
15. Á hóteli er hægt að _____ kaupa inn fyrir heimilið.
16. Á bílastæði er hægt að _____ fá lánaðar bækur og geisladiska.
17. Á bensínstöð er hægt að _____ fá aðstoð lögreglunnar.
18. Hjá tannlækni er hægt að _____ skoða málverk og listaverk.

1.6 Hvað gerir John? Skrifaðu rétt orð í eyðurnar

sund bækur bréf bensín pottinum eyrnalokka pylsu sund pakka

John tekur _____ á bensínstöð og kaupir _____ og kók.

Hann fer í _____ og syndir og liggur í heita _____.

Hann gengur á pósthúsið og nær í _____ og sendir _____.

Hann kaupir _____ í skartgripabúð og fær lánaðar _____

á bókasafninu.

1.7 Hvað gerir þú? Skrifaðu rétt orð í eyðurnar

geng kaupi tek syndi sendi ligg næ fæ fer

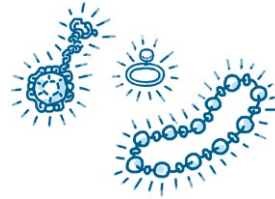
Ég _____ bensín á bensínstöð. Ég _____ í sund og _____
og _____ í nuddpottinum. Ég _____ á pósthúsið og _____
í pakka og _____ bréf. Ég _____ skartgripi, föt og skó í búðum
og _____ lánaðar bækur á bókasafni.

1.8 Tölum saman!

- Hvað gerir þú á bensínstöð?
- Hvað gerir þú í sundi?
- Hefur þú farið á bókasafn á Íslandi?
- Hvað er hægt að gera á bókasafni?
- Ferðu oft á pósthús?
- Hvað gerir þú á pósthúsi?
- Hvað langar þig að kaupa í skartgripabúð?

Já, ég hef farið ... /Nei, ég hef ...

2. Hjá tannlækninum

H3.8

Tannlæknir: Komdu sæl. Ég heiti Herdís. Gjörðu svo vel að setjast.

Dorota: Sæl. Dorota heiti ég. Ég er rosalega kvíðin.
Ég hef ekki farið til tannlæknis í fimm ár!

Tannlæknir: Ég skil. Vertu alveg róleg. Þú þarft ekki að vera stressuð,
þetta verður ekkert vont!

Dorota: Ég skal reyna að slappa af. (Hugsar: Ég er viss um að þetta verður vont!).

Tannlæknir: Opnaðu nú munninn! Ég ætla að taka nokkrar röntgenmyndir.
Ertu með tannpínu?

Dorota: Já, ég finn til í einni tönn.

Tannlæknir: Ef tönnin er skemmd þá færðu deyfingu og þá finnur þú ekkert til!

*Hefur þú farið til tannlæknis á Íslandi?
Finnst þér dýrt að fara til tannlæknis?*

3. Á spítala

- Læknir: Komdu sæll. Ég heiti Guðmunda og er læknir hérna á bráðamóttökunni. Hvað er að hjá þér?
- Felix: Mér er svo illt í maganum. Og ég er líka alltaf þreyttur.
- Læknir: Ég ætla að skoða þig. Er vont ef ég ýti á magann?
- Felix: Ái! Já, þetta er vont.
- Læknir: Við tökum blóðprufur og sjáum svo til.

Eftir klukkutíma

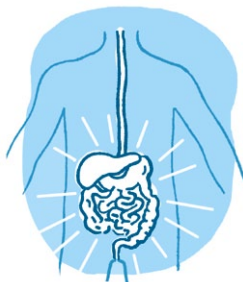
- Læknir: Jæja, Felix. Það eru komnar niðurstöður úr blóðprufunum. Þú ert lágur í blóði.
- Felix: Hvað þýðir það? Hvað er lágur í blóði?
- Læknir: Það þýðir að þú ert með of lítið blóð. Þú þarft að fara í magaspeglun í fyrramálið. Þá sjáum við hvort þú ert með magasár.
- Felix: Ég er svangur. Má ég borða?
- Læknir: Nei, þú mátt alls ekki borða eða drekka. Þú færð vökva í æð og sefur hérna í nótt.

3.1 Spyrjið og svarið

1. Hvar er Felix illt?
2. Hvernig líður honum?
3. Hvað gerir læknirinn?
4. Hvað á að gera við Felix?
5. Hvað má Felix ekki gera?

	blóðprufa blóðþrýstingur	Ég fer í blóðprufu á morgun. Hann er með of háan/of lágan blóðþrýsting.
	rannsókn	Hún fer í rannsókn á morgun.
	röntgenmyndataka magaspeglun	Það þarf að taka röntgenmynd af hendinni. Hann fer í magaspeglun í fyrramálið.

4. Bílakaup

4.1 Á bílasölu

H3.10-11

Dariusz og Anna ætla að kaupa sér notaðan bíl.

Þau eru búin að fara á allar bílasölur í bænum að leita að rétta bílnum.

Dariusz langar að kaupa kraftmikinn bíl en Anna vill frekar fá bíl sem eyðir litlu bensíni. Að lokum finna þau bíl sem þau vilja bæði kaupa.

Sölumaður: Góðan daginn, get ég aðstoðað ykkur?

Dariusz: Já, okkur langar að kaupa þennan bíl.

Sölumaður: Já, þetta er fínn bíll. Lítið keyrður og lítur vel út.

Anna: Hefur hann lent í árekstri?

Sölumaður: Nei, það er ekkert tjón skráð á þennan bíl.

Dariusz: Það er sett á hann 1,9 milljónir (ein komma níu).
Við ætlum að bjóða 1,6 (eina komma sex). Við tökum yfir lánið sem hvílir á bílnum og borgum fimm hundruð þúsund í peningum.

Sölumaður: Seljandinn samþykkir þetta. Til hamingju með bílinn!

4.2 Að sækja um lán

H3.12

Þjónustufulltrúi: Daginn, hvað get ég gert fyrir ykkur?

Anna: Við ætlum að sækja um lán til að kaupa bíl.

Þjónustufulltrúi: Hvað er það stórt lán?

Dariusz: 300.000 krónur (þrjú hundruð þúsund).

Þjónustufulltrúi: Það er örugglega í lagi. En þið þurfið ábyrgðarmann.
Fyllið út umsókn um lán. Þetta tekur þrjá virka daga.

Hefur þú keypt bíl á Íslandi?

Hvað segir Fríða frænka?

Þegar þú kaupir bíl þarftu að skrifa undir eyðublað sem heitir:
Kaupsamningur og afsal milli seljanda og kaupanda ökutækis.
Á www.us.is eru eyðublöð á íslensku, ensku og pólsku.

4.3 Hvar er fólkíð?

Hlustaðu á samtölin og segðu hvar fólkíð er

H3.13-16

1. A: Ó, hvað það er fallett hérna!

B: Já, blóm og tré í öllum regnbogans litum.

Hvar er fólkíð?

2. A: Á hvaða dælu varstu?

B: Dælu tvö.

A: Eitthvað fleira?

B: Já, einn kaffi.

Hvar er fólkíð?

3. A: Á, þetta er vont!

B: Vertu rólegur. Þetta er bráðum búíð. Ég á bara eftir að setja fyllingu í tönnina.

Hvar er fólkíð?

4. A: Ertu búin að velja?

B: Nei, ég get ekki ákveðið mig. Þetta er allt svo fallett! En líka dýrt!

A: Já, skartgripir eru oft dýrir.

Hvar er fólkíð?

4.4 Hvar eruð þið?

Vinnið tvö saman. Búið til samtal á einhverjum stað og leikið fyrir þekkin. Bekkurinn giskar hvar þið eruð

5. Ég keyri mikið í vinnunni

H3.17-21

Ég heiti Kalli. Ég er strætóbílstjóri. Ég **keyri í vinnuna** klukkan sjö á morgnana. Ég **keyri** líka allan daginn **í vinnunni**.

Ég heiti Sólveig. Ég er bréfberi. Ég **geng í vinnuna** klukkan hálfátta á morgnana. Ég **geng** líka mikið **í vinnunni**!

José hringdi **í lækninn** í síðustu viku. Hann á tíma **hjá lækninum** á morgun. José fer **til læknis** klukkan 11.

Sam þarf að fara **í bankann**. Hann ætlar að sækja um lán **í bankanum**. Síðan ætlar hann **á bensínstöðina**. Hann þarf að kaupa nýjan gaskút **á bensínstöðinni**.

Ég fer **til** útlanda í sumar. Ég ætla að fara **til Póllands** og **Spánar**. Mig langar líka að skreppa í helgarferð **til London** í heimsókn **til vinkonu minnar** en kannski fer ég bara **til Akureyrar** og **Egilsstaða**.

Ég fer/ keyri/geng/ hjóla/hleyp ...	Ég er/vinn/sit ...	Ég fer ...
í bankann	í bankanum	til læknis
í skólann	í skólanum	til tannlæknis
í garðinn	í garðinum	til verkstjórans
í vinnuna	í vinnunni	til vinar míns
í kirkjuna	í kirkjunni	til vinkonu minnar
í búðina	í búðinni	til London
á spítalann	á spítalanum	til Reykjavíkur
á lögreglustöðina	á lögreglustöðinni	til Selfoss
á skrifstofuna	á skrifstofunni	til Póllands
á pósthúsið	á pósthúsinu	til Ítalíu
á bókasafnið	á bókasafninu	til Vestmannaeyja
á hótelið	á hótelinu	til Filippseyja

5.1 Skrifaðu orðin í svigunum rétt

Dæmi: Ég var á (spítalinn) **spítalanum** í tvo daga.

1. Ég keyrði á (hótelið) _____.
2. Hún fór á (skrifstofan) _____ í morgun.
3. Hún vinnur á (skrifstofan) _____ uppi.
4. Hann hjólar í (kirkjan) _____ á sunnudögum.
5. Þeir fara í (garðurinn) _____ á kvöldin.
6. Við kaupum í matinn í (búðin) _____.
7. Ég ætla að vera eina viku á (hótelið) _____.
8. Við förum í (búðin) _____ tvisvar í viku.
9. Hann er í messu í (kirkjan) _____ í eina klukkustund.
10. Þau sitja og læra á (bókasafnið) _____.
11. Þeir vinna í (garðurinn) _____ á hverju kvöldi.
12. Ég ætla til (vinur minn) _____ á eftir.

6. Hvað kann ég?

6.1 Tengdu rétt saman

1. Ég ætla að borða góðan mat	___ í garðinum.
2. Við fórum að skoða bíl	___ á lögreglustöðinni.
3. Mér finnst gaman að skoða falleg tré	___ í bankanum.
4. Presturinn messar	___ til vinar þíns?
5. Þau eru lögreglumenn. Þau vinna	___ á ítalska veitingastaðnum.
6. Hann er með tannpínu og þarf að fara	___ á bílastæðinu.
7. Hún ætlar að sækja um lán	___ á bílasölu.
8. Hann þarf að fara í blóðprufur	___ til tannlæknis.
9. Hvenær ætlar þú í heimsókn	___ í kirkjunni.
10. Það er ekkert laust stæði fyrir bílinn	___ á bókasafninu.
11. Ég þarf að taka bensín. Ég skrepp	___ á spítalanum.
12. Þú færð bókasafnskort	___ á bensínstöðina.

6.2 Veldu þrjá (3) staði í þínum bæ.

Skrifaðu og segðu frá hvað er hægt að gera þar

a) Staður: _____

b) Þar er hægt að _____

c) Staður: _____

d) Þar er hægt að _____

e) Staður: _____

f) Þar er hægt að _____

7. Sjálfsmat – Petta kann ég!

1. Ég kann að segja

- Á skattstofu er hægt að fá skattkort.
- Í banka er hægt að fá lán.
- Á bókasafni er hægt að fá lánaðar bækur.
- Á bensínstöð er hægt að taka bensín.
- Í garði er hægt að ganga og skoða tré og blóm.
- Á bílasölu er hægt að skoða og kaupa bíl.

2. Ég kann að spyrja og svara

☐ Hvað gerir þú á bensínstöð?	☐ Ég tek bensín.
☐ Hefur þú farið til tannlæknis á Íslandi?	☐ Já, ég hef farið til tannlæknis.
	☐ Nei, ég hef ekki gert það.
☐ Hvað er hægt að gera á bókasafni?	☐ Það er hægt að fá lánaðar bækur.
☐ Hefur þú keypt bíl á Íslandi?	☐ Já, ég hef keypt bíl.
	☐ Nei, ég hef ekki keypt bíl á Íslandi.

3. Ég kann orðin

☐ bílastæði	☐ lögreglustöð
☐ lán	☐ skattkort
☐ lögheimili	☐ tannlæknir

4. Ég kann að segja

☐ Ég geng í vinnuna.	☐ Ég er í vinnunni.
☐ Ég keyri í bankann.	☐ Ég fæ debetkort í bankanum.
☐ Ég fer til læknis.	☐ Ég hringi í lækninn.
☐ Ég ætla til vinar míns.	☐ Ég fer til vinkonu minnar.
☐ Ég ætla til Reykjavíkur.	☐ Ég fer til Póllands.

5. Hvað lærði ég fleira í 2. kafla? _____

6. Hvað ætla ég að nota? _____

7. Hvað þarf ég að læra betur? _____

Föll	Karlkyn – hann	Kvenkyn – hún	Hvorugkyn – það
nefnifall (nf)	garður- inn banki- nn	vinna- n bensínstöð- in	hótel- ið pósthús- ið
þolfall (þf)	garð- inn banka- nn	vinnu- na bensínstöð- ina	hótel- ið pósthús- ið
þágufall (þgf)	garði- num banka- num	vinnu- nni bensínstöð- inni	hótel- inu pósthús- inu
eignarfall (ef)	garðs- ins banka- ns	vinnu- nnar bensínstöðvar- innar	hótels- ins pósthúss- ins

Dæmi

Þetta er... + nefnifall (nf)	Ég fer/keyri/geng/ hjóla/hleyp ... + þolfall (þf)	Ég er/vinn/sit ... + þágufall (þgf)	Ég sakna... + eignarfall (ef)
bank inn	í bank ann	í bank anum	bank ans
garður inn	í garð inn	í garð inum	garðs ins
vinn an	í vinn una	í vinn unni	vinn unnar
bensínstöð in	á bensínstöð ina	á bensínstöð inni	bensínstöðvar innar
pósthúsi ð	á pósthúsi ð	á pósthúsi nu	pósthúss ins
hótel ið	á hótel ið	á hótel inu	hótels ins
Þetta er + nf Þetta eru + nf	Ég hringi í + þf Ég hugsa um + þf	Ég er hjá + þgf Ég er frá + þgf	Ég fer til + ef
læknir inn	lækn inn	lækn inum	lækn is
verkstjór inn	verkstjór ann	verkstjór anum	verkstjór ans
vinur minn	vin minn	vini mínum	vinar míns
vinkona mín	vinkonu mína	vinkonu minni	vinkonu minnar
París	París	París	Parísar
Reykjavík	Reykjavík	Reykjavík	Reykjavík ur
England	England	Englandi	Englands
Filippseyjar	Filippseyjar	Filippseyjum	Filippseyja

Ópersónulegar sagnir: að lítast á, að bregða

	að lítast á		nútið og þátið
mér þér honum henni því okkur ykkur þeim	líst	vel á vinnuna. ágætlega á kennarann. sæmilega á íbúðina. illa á bílinn.	Mér líst vel á nýju íbúðina. Mér leist illa á bílinn sem ég sá í gær.
	að bregða		
mér þér honum henni því okkur ykkur þeim	bregður	þegar hann sér reikninginn. alltaf þegar hún sér hundinn. þegar við förum út í kuldann.	Mér bregður oft á dag. Mér brá í gær þegar síminn hringdi!

Orðabanki – Notaðu orðabók

orð	þýðing	orð	þýðing
að bregða		lán	
að deyfa		lögheimili	
að fá		lögreglustöð	
að lítast á		magaspeglun	
að taka		notaður	
bensínstöð		nýr	
bílasala		skattkort	
blóðprufa		skattstofa	
blóðþrýstingur		tannlæknir	
deyfiing		tjón	
(bensín)dæla		vökvi	
eyðublað		æð	
kvíðinn			